

Bezplatné databáze z oblasti zdravotnictví a medicíny

(Online školení 15. ledna 2026 – linky a příklady)

Příklady jsou vyznačeny kurzívou.

1. U.S. National Library of Medicine: <https://www.nlm.nih.gov/>

2. Tezaurus MeSH – Medical Subject Headings: <https://www.nlm.nih.gov/mesh/>

Řízený slovník termínů – deskriptorů, které slouží pro vyhledávání literatury.

Medical Subject Headings: <https://meshb.nlm.nih.gov/search>

a) <i>all terms: ankle</i>	<i>SubString</i>	
b) <i>all terms: heart attack</i>	<i>SubString</i>	<i>all fragments</i>
c) <i>all terms: ankle* injur*</i>	<i>SubString</i>	<i>all fragments</i>
d) <i>all terms: whooping cough</i>	<i>SubString</i>	<i>all fragments</i>
e) <i>all terms: icterus</i>	<i>SubString</i>	
- (hledání termínů i v latině)

3. NLM Catalog:

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/nlmcatalog>

https://catalog.nlm.nih.gov/discovery/search?vid=01NLM_I

[NST:01NLM_INST](#)

4. Medvik: <http://www.medvik.cz/bmc/>

Systém zachycuje knihy, periodika, recenze a články z časopisů a příspěvky ze sborníků českého původu. Obsahuje přes 1 mil. záznamů. Bází buduje Národní lékařská knihovna v Praze.

- a) *Horní vyhledávací pole: piercing* OR tetování**
- b) *Horní vyhledávací pole:*
prs AND muž* AND (nádor* OR tumor* OR rakovin* OR neoplasm* OR karcinom*),*
- c) *Horní vyhledávací pole: (žeber* OR žebr*) AND (zlomen* OR fraktur*,*
- d) *Pokročilé vyhledávání – MeSH: podchlazení*
- e) *Pokročilé vyhledávání – MeSH: fraktury žeber*
- f) *Pomocí deskriptorů MeSH budeme hledat literaturu o podchlazení seniorů.*
<i>Předmět: podchlazení*</i>	<i>MeSH deskriptor</i>	<i>hypotermie</i>	<i>použít</i>
<i>Předmět: senio*</i>	<i>MeSH deskriptor</i>	<i>senioři</i>	<i>použít</i>
- Pokročilé vyhledávání: vybrat – zatrhnout „hypotermie“ a „senioři“, zvolit operátor AND.*
- g) *Autor: Arenberger*
- h) *Autor: Válek, Vlastimil*
- ch) *Název: bolest* hrudník**
- i) *Hledáme literaturu o šikaně vydanou v letech 2015–2026.*
Pokročilé vyhledávání – hledání dle slov/výrazů: šikan MeSH,*
více, rok vydání – interval: 2015–2026.
- j) *Úvod – předmět: prs**
- k) *Pokročilé vyhledávání – MeSH: prs**

l) Hledáme literaturu k tématu: plošný screening gestačního diabetu.

Úvod – předmět: gestač* diabet* (ve výsledcích najdeme termín MeSH „gestační diabetes“, klikneme na „použít“),

úvod – předmět: screening* (ve výsledcích najdeme termín MeSH „plošný screening“, klikneme na „použít“).

Otevřeme záložku „Pokročilé vyhledávání“ a z výsledků hledání zatrhneme „gestační diabetes“ a „plošný screening“ a vybereme operátor AND, průnik obou souborů se objeví jako nový výsledek hledání.

m) Hledáme literaturu o mamografii či ultrasonografii u nádoru prsu.

Pokročilé vyhledávání – MeSH: mamogr*, vybrat „mamografie“,

pokročilé vyhledávání – MeSH: ultrasonograf*, vybrat „ultrasonografie“,

zakliknout „vše“ (slova spojena operátorem OR), kliknout na zelené tlačítko s lupou,

pokročilé vyhledávání – MeSH: nádory prsu, najít,

v historii vyhledávání zakliknout výsledky obou hledání a spojit operátorem AND.

n) Hledáme literaturu o kyselině listové ve vztahu k Alzheimerově nemoci.

Pokročilé vyhledávání – hledání dle slov – MeSH: Alzheimer*,

pokročilé vyhledávání – hledání dle slov – MeSH: kyselin* listov*,

výsledky hledání v horní části pokročilého vyhledávání spojit operátorem AND.

o) Hledáme literaturu podle výrazu deskriptoru MeSH v angličtině:

Pokročilé vyhledávání – MeSH – ankle injuries

p) Pokročilé vyhledávání – hledání dle rejstříků - autor: Kolář, Pavel

q) Úvod - název: kyselin* listov*

r) Hledáme literaturu o rakovině prsu u mužů: téma – rakovin* prs*

Vybereme MeSH deskriptor: nádory prsu u mužů

5. NLK - vyhledávač Summon: <https://nlk.summon.serialssolutions.com/#!/>

a) "myocardial infarction" AND vitamin*

6. Slovenská lékařská knižnica: <https://arl4.library.sk/arl-sllk/sk/rozsirene-vyhľadavanie/>

Databáze obsahuje informace o publikacích ve fondu knihovny a záznamy článků slovenských (výběrově i českých) periodik od r. 1996 do současnosti.

a) všetky polia: inzul* + (přidat pole) a súčasně

všetky polia: pump*,

2010 – 2026

7. PubMed: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed>

Portál umožňuje bezplatný přístup k 39 milionům záznamů z biomedicínské literatury.

a) breast cancer chemotherapy pregnancy

b) "hepatitis A" AND disinfect*

c) achilles tendon* rupture*, 5 years

d) "achilles tendon rupture"

e) Advanced search – MeSH Major Topic: burns , show index, vybrat „burns chemical/drug therapy“, add

f) Advanced search – MeSH Major Topic: Alzheimer, show index, vybrat „alzheimer disease/prevention and control“, search, filters: free full text, 5 years, English, additional filters – age: 80 and over: 80+ years.

g) *Parkinson* diet**

h) *Parkinson* AND (diet* OR food OR nutrit*), zpřesnit: clinical trial*

ch) *"Parkinson disease"*

i) *"Parkinson disease" OR "Parkinson's disease"*

j) *Advanced search – MeSH Major Topic: Parkinson , show index, vybrat „parkinson disease, add, search, additional filters – sex – female.*

k) *Advanced search – MeSH Major Topic: Alzheimer, show index, vybrat „alzheimer disease“, add, MeSH Major Topic: sport, show index, vybrat „sports“ add with AND, search.*

l) *Hledáme články napsané Antonínem Holým.*

Advanced search – author: Holy Antonin, show index, vybrat „holy antonin“, add, search.

8. PubMed Central: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/>

Repozitář časopiseckých článků a prací vzniklých za podpory NIH (National Institutes of Health) s bezplatným přístupem. Obsahuje 11,6 milionů článků v plném textu.

a) *burns AND "toxic shock"*

b) *burns[mh] AND "toxic shock"*

9. Tezaurus MeSH na portálu PubMed: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/mesh>

10. BioMed Central: <https://www.biomedcentral.com/>

Přesun odkazu zde: <https://link.springer.com/brands/bmc>

Kolekce volně přístupných časopisů, lze hledat jednotlivé články.

a) *prevention dementia*

b) *ankle* AND (sprain* OR fractur*) AND (child* OR pediatr*)*

c) *(bulim* OR anorex* OR "eating disorders") AND therap* AND guideline**

d) *"Marketa Husakova"*

11. LIVIVO: <https://www.livivo.de/>

Největší evropský portál prohledávající souběžně celou řadu databází z oblasti věd o živé přírodě.

a) *"whooping cough", English, 2023–2026, free access.*

b) *"electrical stimulation" OR "electric stimulation" , free access, language: English.*

c) *MESH="heart diseases" , 2022–2026, English, free access.*

d) *Advanced search – MeSH: "ankle injuries" child , year 2019–2026.*

e) *Advanced search – keyword: "electrical stimulation" .*

Další informační zdroje

12. NCBI (National Centre for Biotechnology Information) – přehled informačních zdrojů včetně databází: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/guide/all/>

13. PubMed Health: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/home/health/>

Vyhledávání v různých databázích NCBI současně. Výsledkem je počet výsledků v jednotlivých databázích.

14. Free Medical Journals: <http://www.freemedicaljournals.com/>

Bezplatný přístup k plným textům 5 088 periodik.

15. FreeBooks4Doctors!: <http://www.freebooks4doctors.com/>

Bezplatný přístup k 375 knihám.

16. DIMDI: <https://www.dimdi.de/dynamic/de/startseite>

17. Bentham Science: <https://www.eurekaselect.com/>

19. SafetyLit: <https://www.safetylit.org/>

20. WHO: <https://www.who.int/>

21. WHO – IRIS (Institutional Repository for Information Sharing):

<https://iris.who.int/home>

22. Cochrane Library: <https://www.cochranelibrary.com/>

23. ClinicalTrials.gov: <https://www.clinicaltrials.gov/>

24. MEFANET) <https://portal.mefanet.cz/> (výukové materiály)

25. VHL (Virtual Health Library) Regional Portal: <https://bvsalud.org/en/>

27. Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR: <https://www.uzis.cz/>

28. Národní lékařská knihovna v Praze: <https://www.nlk.cz/>

29. WikiSkripta: <http://www.wikiskripta.eu/index.php/Home>

30. Kancelář WHO v České republice: <https://www.who.cz/>

31. MedLike: <https://www.medvik.cz/medlike/> (portál na podporu zdravotnické gramotnosti)

32. Národní zdravotnický informační portál: <https://www.nzip.cz/>

33. JMIR Publications: <https://www.jmirpublications.com/>

34. APA PsycNet: <https://psycnet.apa.org/home>

35. MAG Online Library: <https://www.magonlinelibrary.com/>

36. JMIR Publications: <https://www.jmirpublications.com/>

Připravila PhDr. Martina Machátová, MZK v Brně, tel.: 541 646 170, e-mail:
Martina.Machatova@mzk.cz.